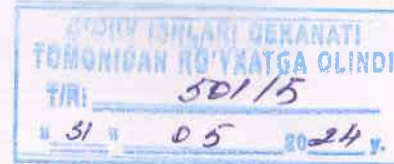

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT ARXITEKTURA-QURILISH UNIVERSITETI

"QURILISHNI TASHKIL ETISH VA REJALASHTIRISH"
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	700 000	–	Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta'lim sohasi:	730 000	–	Arxitektura va qurilish
Ta'lim yo'nalishi:	60730300	–	Bino va inshootlar qurilishi (bino va inshootlarni loyihalash, qurish)

Fan/modul kodi QTER4126 Bakalavriyat	O'quv yili 2024-2025	Semestr 7	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
I.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	“Qurilishni tashkil etish va rejalashtirish”	60	60	120
<p>I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda qurilishni tashkil etish va rejalashtirish bo'yicha asosiy qonun va qoidalarni, asosiy qurilishni tashkil etishni ularning nazariy asoslarini, mehnatni tashkil etishni ilg'or tanlash usullari bo'yicha yo'nalish profiliga mos bilim, ko'nikma va malakani shakllantirishni o'rgatadi. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, qurilish texnologiyalarining asosiy yo'nalishlari va uning talablariga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyo qarashini shakllantirish hisoblanadi.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 7-semestrda 1-Mavzu: Qurilish tashkilotlari tizimi haqida tushuncha. 2-Mavzu: Qurilish tashkilotlarini boshqarishning tashkiliy-huquqiy-asoslari. 3-Mavzu: Qurilish ishlab chiqarishini boshqarishni tashkiliy tuzilmalari. 4-Mavzu: Qurilishda muhandislik-tadqiqotlari va loyihalash 5-Mavzu Qurilishni oqim usulida tashkil etish asoslari. 6-Mavzu: Qurilish ishlab chiqarishini tayyorlash 7-Mavzu: Alohida bino va inshootlar qurilishini tashkil qilish va taqvimiy rejalashtirish. 8-Mavzu: Bino va inshoot majmualari qurilishini tashkil etish va taqvimiy rejalashtirish. 9-Mavzu: Alohida ob'yektlar va majmualar qurilishining to'rsimon grafiklari. 10-Mavzu: To'rsimon grafiklarni optimallashtirish. 11-Mavzu: Qurilishning bosh tarhini loyihalash. 12-Mavzu: Montaj kranlari va ko'targichlarni joylashtirish. 13-Mavzu: Qurilish davri uchun vaqtinchalik yo'llari va omborlarni tashkil qilish. 14-Mavzu: Qurilish maydonida vaqtinchalik elektr, suv va issiqlik ta'minoti. 15-Mavzu: Qurilish ishlab chiqarishini moddiy – texnik ta'minlashni tashkil qilish.</p>				

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.		
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:		
1-Mavzu: Qurilish ishlarini bajarishda qo'llaniladigan me'yoriy xujjatlar: QMQ, SHNK va boshqalar.		
2-Mavzu: Qurilish tashkilotlarining tarkibi va tasnifi. Qurilish tashkilotlarining ma'muriy-boshqaruv xodimlarining vazifasi va huquqi haqida vaziyatlarni ko'rib chiqish		
3-Mavzu: Qurilish ishlarini tashkil etishda mehnat sarfi va vaqt sarfini hisoblash.		
4-Mavzu Qurilishda loyihalashni tashkil qilish		
5-Mavzu: Oqimning hisob parametrlari.		
6-Mavzu: Oqimlar bo'yicha masalalar yechish		
7-Mavzu: Qurilishning taqvimiy rejasi bo'yicha masalalar yechish		
8-Mavzu: Qurilishning taqvimli rejasi bo'yicha masalalar yechish.		
9-Mavzu: To'rsimon grafik qurish bo'yicha masala yechish		
10-Mavzu: To'rsimon grafik qurish bo'yicha masala yechish		
11-Mavzu: Qurilish bosh tarhini hisoblash. Asosiy qoidalar		
12-Mavzu: Montaj kranlarini qurilish bosh planida joylashtirish. Montaj va xavfli zonalar		
13-Mavzu: Qurilish davri uchun vaqtinchalik yo'llari va omborlarni hisoblash		
14-Mavzu: Qurilish maydonida vaqtinchalik elektr, suv va issiqlik ta'minoti hisoblash		
15-Mavzu: Ishlarni bajarishni loyihalash tarkibidagi moddiy-texnik bazani hisoblash		
IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar		
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:		
1.	Loyihalash tashkilotlarini tashkiliy strukturasi o'rganish	2
2.	Qurilish tashkilotlarini tashkiliy strukturasi o'rganish	2
3.	Istiqbolli rejalashtirish asoslarini o'rganish	2
4.	Qurilish bosh planini loyihalashda resurslarga bo'lgan talablarni o'rganish va ehtiyojlarni hisoblash qoidalari	2
5.	QTEL ni loyihalash tartibini o'rganish	2
6.	IBL ni loyihalash tartibini o'rganish	2
7.	Ta'minotchi va iste'molchi munosabatlari sxemalarini tahlil etish	2
8.	Vaqtinchalik maishiy-xizmat xonalari va omborxonalarini loyihalash masalalarini o'rganish	2
9.	Qurilish maydonini vaqtinchalik suv bilan ta'minlashni loyihalash masalalarini o'rganish	2
10.	Qurilish maydonini vaqtinchalik elektr bilan ta'minlashni loyihalash masalalarini o'rganish	2
11.	Qurilish firmalarini rejalashtirish, tashkil etish, va boshqarish faoliyatini tartibga soluvchi zamonaviy qarorlar, yo'riqnomalar va	2

	boshqa normativ hujjatlar bilan tanishish	
12.	Qurilish maydonidagi rahbar-xodimlarni ishini tashkil etish bilan tanishish	2
13.	Loyihalashni tashkil etishni o'rganish	2
14.	Qurilishni loyihalashga bo'lgan talablar, boshlang'ich ma'lumotlar, loyihalashni davrlari va bosqichlari	2
15.	Qurilish tashkilotlarini tizimlari. Loyihalash va qurilish ishtirokchilarining aloqalari	2
16.	Qurilishni tashkiliy-texnologik tayyorgarlik tarkibi bilan tanishish	2
17.	Tashkiliy texnologik loyihalashni modellash	2
18.	To'rsimon grafiklar asosida qurilishning borishini nazorat qilish	2
19.	To'rsimon grafikni qurish	2
20.	Montaj kranlarini (ob'ektlarga nisbatan) bog'lash variantlari	2
21.	Ekspertlar xizmati ishini tashkil etishni o'rganish	2
22.	Qurilishda nazorat tizimini o'rganish, asosiy hujjatlar	2
23.	Buyurtmachi, qurilish vazirligi texnik nazorat vazifalarini o'rganish	2
24.	Qurilish ishlarini bajarishda tender o'tkazish tartibini belgilash	2
25.	Qurilishda avtotransportni tashkil qilish	2
26.	Qurilish bosh tarxi vazifasi va turlari	2
27.	Qayta ta'mirlash (rekonstruksiya) da QBT ni ishlab chiqish	2
28.	Qurilish konstruksiyalarini ajratish va buzish	2
29.	Rekonstruksiya ishlarini bajarishda me'yoriy talablar	2

Kurs loyihasini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

Kurs loyihasi mavzulari:

1- mavzu: «Sanoat binosini barpo etish uchun taqvimiy yoki to'rsimon jadvalni va qurilishni bosh tarhini ishlab chiqish».

2- mavzu: «Turar-joy va madaniy-maishiy, jamoat binolarini barpo etish uchun taqvimiy yoki to'rsimon jadvalni va qurilishni bosh tarhini ishlab chiqish».

Hisobot tushuntirish xati AIV (210x297 mm) qog'ozda 20-25 bet, chizmalari A1 594x841mm o'lchamli chizma qog'ozda (goznak).

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida bakalavr:

Bilish va tushunish jihatidan:

– qurilishni tashkil etish va rejalashtirish fanining maqsadi va vazifalari, uning mutaxassislarining ishlab–chiqarish faoliyatida ahamiyati *to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi*;

– qurilishda ishlarni bajarish loyihasining tarkibi va uni ishlab chiqishning asosiy qoidalarini;

– qurilishni tashkil etish va rejalashtirish bajarishning kalendar rejalarini tuzishni;

– turli qurilish jarayonlari uchun texnologik xaritalarni ishlab chiqishni;

– qurilish jarayonlarini bajarishda sifatni nazorat qilish va mehnat xavfsizligini ta'minlash qoidalarini;

– hajmiy–reja va konstruktiv yechimlari turlicha bo'lgan bino va inshootlarni barpo etishning texnologiyalarini;

– bino va inshootlarni barpo etishda qurilish ishlarini bajarish loyihasi tarkibiga kiruvchi hujjatlarni ishlab chiqishni;

– bino va inshootlarning yer osti qismini barpo qilishda qurilish–montaj ishlarini bajarishni;

– qurilish konstruksiyalarini montaj qilishda yuk ko'taruvchi mexanizmlarni raqobatbardosh variantlarni taqqoslash asosida tanlashni *bilishi va ulardan foydalana olishi*;

– qurilish jarayonlari, bino va inshootlarni barpo etish texnologiyasini loyihalash va amalga oshirish *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

– ma'ruzalar;

– interfaol keys-stadilar;

– guruhlarda ishlash;

– aqliy hujum;

– taqdimotlarni qilish;

– jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

Asosiy adabiyotlar

1. Miraxmedov M.M. Maxamatalliev I.M., Shomirzaev E., A. Ilyasov A.T. Qurilish infrastrukturasini va ishlarini tashkil qilish. Дарслик. Toshkent: Sano-standart, 2019. 550 b.
2. Бозорбоев Н., Махаматалиев Э., Турдалиев М. Курилишни ташкил этиш ва режалаштириш. Ўқув қўлланма. Тошкент, ТАҚИ, 2011. -105 бет.
3. Roger Greeno. *BUILDING CONSTRUCTION-HANDBOOK-charley*. –Paris: 2003.
4. Дикман Л.Г., Организация строительного производства / Учебник для строительных вузов / М: Издательство Ассоциации строительных вузов, 2006. 608 стр.
5. В.Х. Raximov, E.A. Shomirzayev, A.S. Gritsenko. «Shahar qurilishi va xo'jaligini tashkil qilish, rejalashtirish hamda boshqarish». «Yangi asr avlodi», 2009-yil.

6. Sidney M. Leviy. Construction Process Planing and Management. Amsterdam • Boston • Heidelberg • London • New York • Oxford • Paris • San Diego • San Francisco • Singapore • Sydney • Tokyo: Butterworth-Heinemann is an imprint of Elsevier, 2010. 381 P.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 28-avgustdagi PF-151-son "Ma'muriy islohotlar doirasida qurilish va uy-joy kommunal xo'jaligi sohasida davlat boshqaruvinini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni.

2. Шомирзаев Э.А., Ильясов А.Т. «Курилишни ташкил этиш ва режалаштириш» фанидан услубий қўлланма. Тошкент 2014

3. Ашрабов А.Б. ва бошқалар «Справочник строителя», Т., Мехнат, 1987.

4. Галкин И.Г. Организация, планирование и управление строительным производством. М., ВШ., 1987.

5. Онуфриев И.А. Справочник строителя. Том 2-3, М., СИ., 1989.

6. Шахпаронов В.В. Справочник строителя. Организация строительного производства. М., Стройиздат. 1987.

7. Бурман Ю.С. Совершенствование развития производства в строительстве. М., 1985.

8. Казановский Ю.Н. Опыт организации управления строительными фирмами США., М., 2000.

9. Булгаков С.Н. Организация инженерной подготовки строителя. М., 1985.

10. Шахпаранов В.В. Организация строительства. Л., Стройиздат. 1990.

11. Дикман Л.Г. Организация жилищно-гражданского строительства. Справочник строителя, М., 1990.

12. Афанасьев В.А. Поточная организация строительства. Л., СИ., 1990. - 303с.

13. Разработка проектов организации строительства и проектов производства работ для промышленного строительства. Справочное пособие к СНиП, ЦНИИОМТП, М., СИ., 1990. - 283с.

14. Сухачев И.А. Организация и планирование строительного производства. Управление строительной организацией. 3-е изд-е. М., СИ., 1989. - 752 с.

15. Стаценко А. Технология и организация строительного производства. 2002 г. Раздел 1. Технология строительного производства. [http://www.bizbook.ru/detail.html?book_id \(29КБ\)](http://www.bizbook.ru/detail.html?book_id (29КБ)).

16. ҚМҚ 3.01.02-00. Курилишда хавфсизлик техникаси. Тошкент, 2000.

Internet saytlari

1. www.gow.uz – правительственный портал Республики Узбекистан;

2. www.lex.uz – национальная база юридических документов Республики Узбекистан;

3. www.ziyonet.uz – образовательный портал;

4. mc.uz – портал министерство строительство и коммунального хозяйства

5. www.taqi.uz – официальный сайт Ташкентского архитектурно-строительного университета;

6. mc.uz – официальный сайт министерства высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан

Fan dasturi Toshkent arxitektura-qurilish universiteti kengashining 2024-yil "03/05" dagi № 9 – sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Fan/modul uchun mas'ullar:

Yusupova L.S. – TAQU, "Qurilish muhandisligi texnologiyasi" kafedrası, t.f.f.d., (PhD), katta o'qituvchi;

Taqrizchilar:

X.I.Yusupov – TAQU "Qurilish muhandisligi texnologiyasi" kafedrası professori, texnika fanlari nomzodi;

R.A.Norov – TDTrU "Bino va sanoat inshootlari qurilishi" kafedrası professori, texnika fanlari nomzodi.